

Motion till riksdagen 2025/26:509

av **Annika Hirvonen m.fl. (MP)**

Sveriges ansvar för personal som bistått svenska styrkor utomlands

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen snarast ska fatta de beslut som krävs för att personal som arbetat för de svenska styrkorna i Afghanistan och deras familjer ska få skydd i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta fram en ordning som säkerställer skydd för utländsk personal som bistår svenska styrkor utomlands, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Under åren 2001–2014 närvarade svenska trupper i Afghanistan inom ramen för Isaf och 2014–2021 inom ramen för Resolute Support Mission. För att kunna genomföra sitt uppdrag var dessa trupper beroende av lokalanställd personal för tolkning och för andra arbetsuppgifter.

Personer som arbetat för utländska styrkor i Afghanistan förföljs nu av talibanerna. Det förekommer vittnesmål om att personer har blivit torterade och dödade av talibanerna. Många gömmer sig och flyttar ofta för att inte bli hittade av talibanerna. Detta gör det svårt för familjerna att försörja sig och för barnen att gå i skolan.

Den femte juni i år mördades en av de vaktchefer som arbetade för Sverige. På en bilväg utanför staden Sheberghan i norra Afghanistan blev han skjuten av talibanerna. Läget är akut. Det är frågan om liv och död.

Sverige har i två olika omgångar vidarebosatt medarbetare till de svenska styrkorna och gett dem möjlighet att få skydd i Sverige. Den första gången var 2014. Det genomfördes också vidarebosättningar i anslutning till talibanernas maktövertagande och en tid därefter.

Cirka 50 personer som uppfyller samtliga krav för att kunna vidarebosättas blev inte vidarebosatta under det tidsfönster som fanns 2021. De är fortfarande kvar i Afghanistan. De och deras familjemedlemmar svävar i stor fara. Andra länder har fortsatt att evakuera tolkar och andra medarbetare genom att bistå dem i att ta sig ut från Afghanistan till framför allt Pakistan och därefter ombesörjt dokument och resa till respektive land. Det gäller bland annat USA, Kanada och Tyskland.

Miljöpartiets uppfattning är att Sverige har ett särskilt ansvar för människor som nu riskerar sina liv till följd av att de arbetat nära svensk militär i Afghanistan. Vi ser även att det i förlängningen skulle kunna leda till att färre är benägna att ta anställning för Sverige jämfört med andra länder som faktiskt tagit det här ansvaret fullt ut. Därför ser vi ett behov av att det utformas en ordning som tryggar medarbetare som bistår svenska styrkor i utlandet i liknande situationer i framtiden.

Enligt uppgifter som redogjorts för i media har regeringen också utarbetat ett färdigt förslag för att åstadkomma en vidarebosättning av de tolkar med flera som blev kvar i Afghanistan. Detta ska enligt samma medier ha stoppats av Sverigedemokraterna. Läget är akut. Det duger inte att låta SD stoppa Sverige från att ta sitt moraliska ansvar för de människor som riskerat sina liv sida vid sida med svenska soldater.

Annika Hirvonen (MP)

Jacob Risberg (MP)

Janine Alm Ericson (MP)

Emma Berginger (MP)